

Lichtmanagement voor leghennen in niet-kooihuisvestingsystemen

Probleem

Zelfs het beste verlichtingssysteem kan slechte resultaten opleveren als het niet goed wordt beheerd.

Oplossing

Een goed lichtmanagement omvat niet alleen het instellen van dag- en nachtlengte, maar ook het instellen van dimfasen en een goed aanvullend management.

Voordelen

Een goed lichtmanagement resulteert in een correct gebruik van het systeem, minimaliseert het aantal grondeieren en houdt de hennen rustig.

Praktische aanbevelingen

- Lampen boven de gangpaden in volièresystemen moeten minimaal 20 lux licht geven op de strooiselzone, bij voorkeur de ingang van de legnesten verlichten (zodat hennen de ingang kunnen inspecteren) en het eerste deel van de strooiselzone onder de verhoogde niveaus verlichten.
- Extra verlichting onder het volièresysteem reduceert het aantal grondeieren. Deze verlichting kan in de ochtend worden ingeschakeld en aan het einde van de middag worden uitgeschakeld.
- Lichten in het volièresysteem moedigen de hennen aan om verschillende niveaus te gebruiken en lokt ze naar de voederplaatsen. Voor het stapsgewijs dimmen van de lichten kan het nuttig zijn om voor elk niveau aparte aan- en uitschakelaars te voorzien.
- Zowel aan het begin als aan het einde van de dag dient er een dimfase te zijn om de hennen te laten wennen aan de nieuwe situatie. Dimmen kan door de lichtintensiteit van de lampen langzaam te verminderen maar het kan ook door de lampen stapsgewijs uit te schakelen. Begin met het uitschakelen van lager geplaatste lampen en eindig met de hoogst geplaatste lampen.
- Vooral aan het einde van de dag is het belangrijk om een goed dimschema toe te passen zodat de hennen hun rustplaats kunnen vinden. Daarvoor moet het dimmen beginnen met de onderste lampen, gevolgd door hoger geplaatste lampen en eindigen met de lampen aan het plafond, alles in een tijdsduur van ongeveer 30 minuten. Het wordt aanbevolen om enkele kleine loklampjes aan het plafond boven de volièresystemen te hebben, die 15 minuten voordat het dimmen begint aangaan en 15 minuten nadat de laatste lampen zijn gedimd uit gaan.
- Voor pas gehuisveste tomen is het aangeraden om de eerste dagen het dimmen handmatig uit te voeren om de hennen te helpen en te trainen hun rustplaats te vinden. Deze training bestaat uit het

TOEPASBAARHEID

Thema

Verlichting, leghennen

Sleutelwoorden

Verlichting, management, leghennen

Context

Management van verlichting in leghennenstallen

Toepassingsduur

Gedurende de volledige productieperiode

Benodigde tijd

Dagelijkse controle van enkele minuten

Periode van impact

Jaarrond

Uitrusting

(Dimbare) verlichting

Beste in

Niet-kooi huisvestingsystemen met extra aandacht voor volièresystemen

weer iets verhogen van de lichtintensiteit en het dimmen opnieuw te starten voor hennen die de strooiselzone nog niet verlaten hebben. Door het dimmen een paar keer te herhalen, worden deze aangemoedigd om in het voliëresysteem de hoogste niveaus te vinden om te rusten.

- Als jonge hennen in de ochtend veel eieren op het draadgaas leggen, kan dit probleem worden opgelost door de dag te starten met een uur zeer zwak licht voordat de eigenlijke lichtperiode begint. Hierdoor kunnen deze hennen de nestkasten vinden zonder rustende kippen te storen.

Figuur 1: Daglicht openingen kunnen geregeld worden om de hoeveelheid binnenkomend licht in de stal te controleren (Bron: WUR).
Figuur 2: Voorbeeld van een slechte lichtverdeling: onvoldoende verlichting van de strooiselzone. Donkere zones verhogen het risico op grondeieren. Lichtere zones trekken hennen aan met risico op verstikking (Bron: WUR)

Toepasbaarheid op het bedrijf

Evaluatie

- Controleer lichtintensiteit met een luxmeter. Meet op de hoogte van de hennen en richt de meetcel van het toestel naar het plafond.
- Controleer lichtverdeling door te kijken naar de aanwezigheid van lichte of donkere plaatsen in de stal.

Verdere informatie

Verder lezen

Zie ook de praktische samenvattingen 'Lichtmanagement voor poeljen in niet-kooihuisvestingssystemen'. Raadpleeg de managementgidsen van het hennenas voor gedetailleerde informatie over lichtprogramma's. <https://bestpracticehens.eu/wp-content/uploads/2022/10/11-Light-Management-Pullets-NL.pdf>

Weblinks

<https://www.featherwel.org/featherwel/managementhealth/thehouseenvironment.html>

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

Wageningen Livestock Research
P.O. Box 338
6700 AH Wageningen
The Netherlands

Auteurs: Thea van Niekerk, MSc.

Editors: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg
& T. Bas Rodenburg

Project coördinator: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU),
Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproductie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproductie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.

Project website: www.bestpracticehens.eu/

Sociale media: Facebook en LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022